

Kıdem Tazminatı ile İlgili Bütün Sorularınıza Cevaplar

Kıdem tazminatı ile ilgili düzenleme yürürlükte bulunan 4857 sayılı İş Kanununda yer almamakta, bununla ilgili düzenleme mülga 1475 Sayılı İş Kanununun yürürlükte kalan tek maddesi olan 14. maddesinde yer almaktadır.

Çalışanlara Kıdem Tazminatı Hangi Hallerde Ödenir

İş Kanununa tabi olarak çalışan işçilerin hizmet akitlerinin / iş sözleşmelerinin:

1. İşveren tarafından 4857 Sayılı İş Kanunu **25. maddesinin II numaralı bendinde** gösterilen sebepler dışında,
2. İşçi tarafından bu Kanunun **24. maddesi** uyarınca,
3. Muvazzaf **askerlik** hizmeti dolayısıyla,
4. Bağlı bulundukları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, **emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak** amacıyla;
5. 506 / 5510 Sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (a) ve (b) alt bentlerinde öngörülen **yaşlar dışında kalan diğer şartları** veya aynı Kanunun Geçici 81 inci maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılmaları nedeniyle,
6. Feshedilmesi veya **kadının evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde** kendi arzusu ile sona erdirmesi **veya işçinin ölümü sebebiyle son bulması** hallerinde kıdem tazminatı ödenir.

Kıdem Tazminatına Esas Süre ve Miktar Ne Kadardır

Kıdem tazminatı işçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet akdinin devamı süresince **her geçen tam yıl için işverence işçiye 30 günlük ücreti tutarında** kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan **artan süreler için de aynı oran üzerinden** ödeme yapılır.

İşçilerin kıdemleri, hizmet akdinin devam etmiş veya fasılalarla yeniden akdedilmiş olmasına bakılmaksızın aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde çalıştıkları süreler göz önüne alınarak hesaplanır.

Kıdem Tazminatı ile İlgili Bütün Sorularınıza Cevaplar

İşyerinin Devri veya İntikali Ya da El Değiştirmesi Halinde Kıdem Tazminatı

İşyerlerinin devir veya intikali yahut herhangi bir suretle bir işverenden başka bir işverene geçmesi veya başka bir yere nakli halinde işçinin kıdemi, işyeri veya işyerlerindeki hizmet akitleri sürelerinin toplamı üzerinden hesaplanır. 12/7/1975 tarihinden, itibaren ⁽¹⁾ işyerinin devri veya herhangi bir suretle el değiştirmesi halinde işlemiş kıdem tazminatlarından her iki işveren sorumludur. Ancak, işyerini devreden işverenlerin bu sorumlulukları işçiyi çalıştırdıkları sürelerle ve devir esnasındaki işçinin aldığı ücret seviyesiyle sınırlıdır. 12/7/1975 tarihinden evvel ⁽²⁾ işyeri devrolmuş veya herhangi bir suretle el değiştirmişse devir mukavelesinde aksine bir hüküm yoksa işlemiş kıdem tazminatlarından yeni işveren sorumludur.

Emeklilik veya Toptan Ödemede Kıdem Tazminatı Almak İçin Gerekli Belge

İşçinin emeklilik ya da toptan ödeme halinde kıdem tazminatı alabilmesi için aylık veya toptan ödemeye hak kazanmış bulunduğunu ve kendisine aylık bağlanması veya toptan ödeme yapılması için yaşlılık sigortası bakımından bağlı **bulunduğu kuruma veya sandığa müracaat etmiş olduğunu belgelemesi şarttır.**

İşçinin ölümü halinde bu şart aranmaz.

Kamu Kurumlarında Geçen Hizmet Sürelerinin Birleştirilmesi

T.C. Emekli Sandığı Kanunu ve Sosyal Sigortalar Kanununa veya yalnız Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olarak sadece aynı ya da değişik kamu kuruluşlarında geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi suretiyle Sosyal Sigortalar Kanununa göre yaşlılık veya malullük aylığına ya da toptan ödemeye hak kazanan işçiye, bu kamu kuruluşlarında geçirdiği hizmet sürelerinin toplamı üzerinden son kamu kuruluşu işverenince kıdem tazminatı ödenir.

Yukarıda belirtilen kamu kuruluşlarında işçinin hizmet akdinin evvelce bu maddeye göre **kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona ermesi suretiyle geçen hizmet süreleri kıdem tazminatının hesabında dikkate alınmaz.**

Ancak, bu tazminatın T.C. Emekli Sandığına tabi olarak geçen hizmet süresine ait kısmı için

Kıdem Tazminatı ile İlgili Bütün Sorularınıza Cevaplar

ödenecek miktar, yaşlılık veya malullük aylığının başlangıç tarihinde T.C. Emekli Sandığı Kanununun yürürlükteki hükümlerine göre emeklilik ikramiyesi için öngörülen miktardan fazla olamaz.

Bu maddede geçen kamu kuruluşları deyimi, genel, katma ve özel bütçeli idareler ile 468 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kurumları kapsar.

Aynı kıdem süresi için bir defadan fazla kıdem tazminatı veya ikramiye ödenmez.

Kıdem Tazminatı Ödemesine Esas Ücret Nedir

Kıdem tazminatının hesaplanması, son ücret üzerinden yapılır.

Parça başı, akort, götürü veya yüzde usulü gibi ücretin sabit olmadığı hallerde son bir yıllık süre içinde ödenen ücretin o süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama ücret bu tazminatın hesabına esas tutulur.

Ancak, son bir yıl içinde işçi ücretine zam yapıldığı takdirde, tazminata esas ücret, işçinin işten ayrılma tarihi ile zammın yapıldığı tarih arasında alınan ücretin aynı süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle hesaplanır.

4857 Sayılı Yasanın 17. maddesinde sözü geçen ihbar tazminatı ile bu maddede yer alan kıdem tazminatına esas olacak ücretin hesabında 32.maddesinde geçen ücrete ilaveten işçiye sağlanmış olan para ve para ile ölçülmesi mümkün akdi ve kanundan doğan menfaatler göz önünde tutulur.

Kıdem Tazminatı Ne Zaman Ödenmelidir, Geç Ödenmesi Halinde Ne Yapılabilir

Kıdem tazminatı, iş sözleşmesinin sona erdirildiği tarihte hemen ödenmelidir.

Kıdem tazminatının zamanında ödenmemesi halinde işçi öncelikle Arabulucuya müracaat etmelidir. Buradan sonuç alınamaması halinde ise konuyu İş Mahkemesine taşınmalıdır.

Geç ödeme sebebiyle açılacak davanın sonunda hakim gecikme süresi için, **ödenmeyen**

Kıdem Tazminatı ile İlgili Bütün Sorularınıza Cevaplar

süreye göre mevduata uygulanan en yüksek faizin ödenmesine hükmeder. İşçinin mevzuattan doğan diğer hakları saklıdır.

Her tam Yıl İçin Kaç Günlük Ücret Tutarında Kıdem Tazminatı Ödenir

Kıdem tazminatı ile ilgili bu maddede belirtilen **30 günlük süre** hizmet akitleri veya toplu iş sözleşmeleri ile işçi lehine değiştirilebilir / arttırılabilir.

İşçinin Ölümü Halinde Kıdem Tazminatı

İşçinin ölümü halinde yukarıdaki hükümlere göre doğan kıdem tazminat tutarı, ölen işçinin kanuni mirasçılarına ödenir.

Kıdem Tazminatı Sigorta Yapılabilir mi?

Kıdem tazminatından doğan sorumluluğu işveren şahıslara veya sigorta şirketlerine sigorta ettiremez.

Kıdem Tazminatı Fonu

İşveren sorumluluğu altında ve sadece yaşlılık, emeklilik, malullük, ölüm ve toptan ödeme hallerine mahsus olmak kaydıyla Devlet veya kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulu kurumlarda veya % 50 hissedenden fazlası Devlete ait bir bankada veya bir kurumda işveren tarafından kıdem tazminatı ile ilgili bir fon tesis edilir. ⁽²⁾

Fon tesisi ile ilgili hususlar kanunla düzenlenir.

Bu hususta henüz fon tesis edilememiştir....

Canpolat CERAN

www.seckinlergrup.com

İstanbul Yolu Üzeri, Gersan Sanayi Sitesi 2308 Cad. No:35 Ergazi / ANKARA

info@seckinlergrup.com / +90 312 257 21 33

Kıdem Tazminatı ile İlgili Bütün Sorularınıza Cevaplar

Çalışma Bakanlığı

Em. İş Başmüfettişi